

Bài tập cá nhân tuần 2

Kết quả 4.9 Cho A là một ma trận đối xứng $k \times k$ và x là một vectơ $k \times 1$. Khi đó,

a) $x'Ax = \text{tr}(x'Ax) = \text{tr}(Axx')$

b) $\text{tr}(A) = \sum_{i=1}^k \lambda_i$ với λ_i là các trị riêng của A

Chứng minh

a) Ta thấy rằng $x'Ax$ là đại lượng vô hướng nên $x'Ax = \text{tr}(x'Ax)$.

Hơn nữa, theo kết quả 2A.12, với bất kỳ B, C có số chiều tương ứng là $m \times k$ và $k \times m$.

Khi đó, $\text{tr}(BC) = \sum_{i=1}^m (\sum_{j=1}^k b_{ij}c_{ji})$.

Tương tự, $\text{tr}(CB) = \sum_{j=1}^k (\sum_{i=1}^m c_{ji}b_{ij})$

Do đó, $\text{tr}(BC) = \text{tr}(CB)$.

Từ đây, $\text{tr}(x'Ax) = \text{tr}(x'(Ax)) = \text{tr}((Ax)x') = \text{tr}(Axx')$.

b) Ta có, phân rã phổ của A là:

$$A = P' \Lambda P$$

trong đó, $PP' = I$ và Λ là một ma trận đường chéo với các phần tử trên đường chéo là $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_k$.

Do đó, $\text{tr}(A) = \text{tr}(P' \Lambda P) = \text{tr}(\Lambda PP') = \text{tr}(\Lambda) = \sum_{i=1}^k \lambda_i$

Kết quả 4.10 Cho một ma trận đối xứng, xác định dương $p \times p$ và một đại lượng vô hướng $b > 0$, khi đó:

$$\frac{1}{|\Sigma|^b} e^{-\text{tr}(\Sigma^{-1}B)/2} \leq \frac{1}{|B|^b} (2b)^{pb} e^{-bp}$$

Với mọi ma trận xác định dương Σ , với dấu đẳng thức xảy ra chỉ khi $\Sigma = (1/2b)B$.

Chứng minh

Cho $B^{1/2}$ là ma trận căn bậc hai đối xứng của B . Khi đó, $B^{1/2}B^{1/2} = B, B^{1/2}B^{-1/2} = I, B^{-1/2}B^{-1/2} = B^{-1}$.

Ta có, $\text{tr}(\Sigma^{-1}B) = \text{tr}[\Sigma B^{1/2}B^{1/2}] = \text{tr}(B^{1/2}(\Sigma^{-1}B^{1/2}))$.

Đặt λ là một trị riêng của $B^{1/2}\Sigma^{-1}B^{1/2}$.

Do $y'B^{1/2}\Sigma^{-1}B^{1/2}y = (B^{1/2}y)'\Sigma^{-1}(B^{1/2}y) > 0$ nếu $B^{1/2}y \neq 0$ hay là $y \neq 0$.

Nên ma trận trên là ma trận xác định dương.

Do đó, các trị riêng λ_i của $B^{1/2}\Sigma^{-1}B^{1/2}$ đều dương.

Vậy nên, theo kết quả 4.9, ta có,

$$\text{tr}(\Sigma^{-1}B) = \text{tr}(B^{1/2}\Sigma^{-1}B^{1/2}) = \sum_{i=1}^p \lambda_i$$

Hơn nữa, $|B^{1/2}\Sigma^{-1}B^{1/2}| = \prod_{i=1}^p \lambda_i$.

Theo tính chất 2A.11, ta có,

$$\begin{aligned} |B^{1/2}\Sigma^{-1}B^{1/2}| &= |B^{1/2}||\Sigma^{-1}||B^{1/2}| \\ &= \frac{1}{|\Sigma|}|B| \end{aligned}$$

Hay là,

$$\begin{aligned} \frac{1}{|\Sigma|} &= \frac{|B^{1/2}\Sigma^{-1}B^{1/2}|}{|B|} \\ &= \frac{\prod_{i=1}^p \lambda_i}{|B|} \end{aligned}$$

Khi đó, kết hợp với kết quả của vết và định thức, ta thu được,

$$\frac{1}{|\Sigma|^b} e^{-tr[\Sigma^{-1}B]/2} = \frac{\prod_{i=1}^p \lambda_i}{|B|^b} e^{-\sum_{i=1}^p \lambda_i/2} = \frac{1}{|B|^b} \prod_{i=1}^p \lambda_i^b e^{-\lambda_i/2}$$

Xét hàm $\lambda^b e^{-\lambda/2}$ có cực đại là $(2b)^b e^{-b}$. Dấu bằng xảy ra khi $\lambda = 2b$.

Với $\lambda_i = 2b$, với mỗi i , ta thu được:

$$\frac{1}{|\Sigma|^b} e^{-tr(\Sigma^{-1}B)/2} \leq \frac{1}{|B|^b} (2b)^{pb} e^{-bp}$$

Dấu bằng xảy ra khi $\Sigma = (1/2b)B$.

Kết quả 4.11 Cho X_1, X_2, \dots, X_n là một mẫu ngẫu nhiên từ một phân bố bình thường có trung bình μ và hiệp phương sai Σ . Khi đó,

$$\hat{\mu} = \bar{X} \text{ và } \hat{\Sigma} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (X_j - \bar{X})(X_j - \bar{X})' = \frac{n-1}{n} S$$

là ước lượng hợp lý cực đại cho μ, Σ .

Chứng minh

Theo phương trình 4 - 17, ta có hàm hợp lý là:

$$tr[\Sigma^{-1}(\sum_{j=1}^n (x_j - \bar{x})(x_j - \bar{x})')] + n(\bar{x} - \mu)' \Sigma^{-1}(\bar{x} - \mu)$$

Theo kết quả 4.1, Σ^{-1} xác định dương, nên $(\bar{x} - \mu)' \Sigma^{-1}(\bar{x} - \mu) > 0$ với $\mu \neq \bar{x}$.

Do đó, hàm hợp lý đạt cực đại tại $\hat{\mu} = \bar{x}$.

Ta sẽ xét tính cực đại của

$$L(\mu, \Sigma) = \frac{1}{(2\pi)^{np/2} |\Sigma|^{n/2}} e^{-tr[\Sigma^{-1}(\sum_{j=1}^n (x_j - \bar{x})(x_j - \bar{x})')]/2}$$

Theo kết quả 4.10, ta có giá trị cực đại xảy ra khi $\hat{\Sigma} = \frac{1}{2 \cdot \frac{n}{2}} \sum_{j=1}^n (x_j - \bar{x})(x_j - \bar{x})' = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (x_j - \bar{x})(x_j - \bar{x})'$